

Ἐνθα δὴ πᾶς παντὶ θυμοῦται καὶ νουθετεῖ, δῆλον ὅτι ὡς ἐξ ἐπιμελείας καὶ μαθήσεως κτητῆς οὐσης. Εἰ γὰρ ἐθέλεις ἐννοῆσαι τὸ κολάζειν, ὃ Σώκρατες, τοὺς ἀδικοῦντας τί ποτε δύναται, αὐτό σε διδάξει ὅτι οἱ γε ἄνθρωποι ἡγοῦνται παρασκευαστὸν εἶναι ἀρετῆν. οὐδεὶς γὰρ κολάζει τοὺς ἀδικοῦντας πρὸς τούτῳ τὸν νοῦν ἔχων καὶ τούτου ἕνεκα, ὅτι ἠδίκησεν, ὅστις μὴ ὡσπερ θηρίον ἀλογίστως τιμωρεῖται· ὁ δὲ μετὰ λόγου ἐπιχειρῶν κολάζειν οὐ τοῦ παρεληλυθόντος ἕνεκα ἀδικήματος τιμωρεῖται –οὐ γὰρ ἂν τὸ γε πραχθὲν ἀγένητον θείῃ- ἀλλὰ τοῦ μέλλοντος χάριν, ἵνα μὴ αὐτίς ἀδικήσῃ μήτε αὐτὸς οὗτος μήτε ἄλλος ὁ τοῦτον ἰδὼν κολασθέντα. Καὶ τοιαύτην διάνοιαν ἔχων διανοεῖται παιδευτὴν εἶναι ἀρετῆν· ἀποτροπῆς γοῦν ἕνεκα κολάζει. Ταύτην οὖν ταὴν δόξαν πάντες ἔχουσιν ὅσοιπερ τιμωροῦνται καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ. Τιμωροῦνται δὲ καὶ κολάζονται οἱ τε ἄλλοι ἄνθρωποι οὐς ἂν οἴωντα ἀδικεῖν, καὶ οὐχ ἥκιστα Ἀθηναῖοι οἱ σοὶ πολῖται· ὥστε κατὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ Ἀθηναῖοι εἰσι τῶν ἡγουμένων παρασκευαστὸν εἶναι καὶ διδασκτὸν ἀρετῆν. Ὡς μὲν οὖν εἰκότως ἀποδέχονται οἱ σοὶ πολῖται καὶ χαλκῶς καὶ σκυτοτόμου συμβουλευόντος τὰ πολιτικά, καὶ ὅτι διδασκτὸν καὶ παρασκευαστὸν ἡγοῦνται ἀρετῆν, ἀποδέδεικταί σοι, ὃ Σώκρατες, ἱκανῶς, ὥς γέ μοι φαίνεται.

Παρατηρήσεις:

A1. Να μεταφράσετε το χωρίο Μονάδες (10)

B1. Ποια είναι η διαφορά των ρημάτων *τιμωροῦμαι* και *κολάζω*, (μονάδες 7) και πώς συνδυάζεται η απονομή δικαιοσύνης με το επιχείρημα του Πρωταγόρα ότι η αρετή διδάσκεται; (μονάδες 8)

Μονάδες 15

B2. Με αφετηρία την αξιολόγηση του επιχειρήματος του Πρωταγόρα για την τιμωρία (μονάδες 7) να παρουσιάσετε κάποιες γενικές σκέψεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα των ποινών (μονάδες 8)

Μονάδες 15

B3. Ποιοι είναι οι τρόποι ανάπτυξης της σκέψης των σοφιστών; Να αναπτύξετε τη διάλεξη, ειδικά σε σχέση με τον Σωκράτη.

Μονάδες 10

B4. Να βρείτε από το διδαγμένο κείμενο μία ετυμολογικά συγγενή λέξη για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις: ανατομία, μετεωρολόγος, προηγούμεναι, δοκάρη, αδύναμος

Μονάδες 5

Να βρείτε από το διδαγμένο κείμενο μία ομόρριζη λέξη για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις: παντί,πραχθέν,παρασκευαστόν,πολιτικά,φαίνεται

Μονάδες 5

Γ.Αδίδακτο κείμενο

Ξενοφῶν δὲ Ξυγκαλέσας τοὺς Ἕλληνας εἶπεν·
-ἄνδρες στρατιῶται, μηδὲν ἀθυμήσητε ἔνεκα τῶν γεγενημένων· ἴστε γὰρ ὅτι καὶ ἀγαθὸν οὐ μείον τοῦ κακοῦ γέγνηται. πρῶτον μὲν γὰρ ἐπίστασθε ὅτι οἱ μέλλοντες ἡμῖν ἠγεῖσθαι τῷ ὄντι πολέμοι οἷσπερ καὶ ἡμᾶς ἀνάγκη· ἔπειτα δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ ἀμελήσαντες τῆς ξὺν ἡμῖν τάξεως καὶ ἱκανοὶ ἠγησάμενοι εἶναι ξὺν τοῖς βαρβάροις ταῦτὰ πράττειν ἄπερ σὺν ἡμῖν δίκην δεδώκασιν· ὥστε αὐθις ἤττον τῆς ἡμετέρας τάξεως ἀπολείφονται. ἀλλ' ὑμᾶς δεῖ παρασκευάζεσθαι ὅπως καὶ τοῖς φίλοις οὔσι τῶν βαρβάρων δόξητε κρείττους αὐτῶν εἶναι καὶ τοῖς πολεμίοις δηλώσητε ὅτι οὐχ ὁμοίοις ἀνδράσι μαχοῦνται νῦν τε καὶ ὅτε τοῖς ἀτάκτοις ἐμάχοντο.

Γ1.Να μεταφράσετε το κείμενο

Μονάδες 20

Γ2.Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

Ξυγκαλέσας : β ενικό υποτακτικής παρακειμένου

γεγενημένων:τον ίδιο τύπο μετοχής αορίστου

ἴστε :γ πληθυντικό οριστικής ενεστώτα

τάξεως :αιτιατική ενικού και πληθυντικού

κρείττους :παραθετικά στον ίδιο αριθμό,γένος και πτώση

ἤττον :τους άλλους βαθμούς

ἠγεῖσθαι :το απαρέμφατο στους άλλους χρόνους

μείον :ονομαστική πληθυντικού του ουδετέρου

στρατιῶται:κλητική ενικού

πράττειν :παθητικό αόριστο,γ ενικό

Μονάδες 10

**Γ3. Να χαρακτηρίσεις συντακτικά τις λέξεις: Ξυγκαλέσας ,ἄνδρες
ἔνεκα τῶν γεγενημένων,ἡμῖν,τῆς τάξεως ,ὕμᾱς**

Μονάδες 6

Γ4. ἄνδρες στρατιῶται, μηδὲν ἀθυμήσητε ἔνεκα τῶν γεγενημένων:

Να περάσει σε πλάγιο λόγο με εξάρτηση: Ξενοφῶν προτρέπει

Μονάδες 4